

روحانی چه اقتصادی را تحویل رئیسی داد؟

عبور از بحران بی دولتی

● هشت سال تاراج؛ دو سال علاج

مقدمه

اعتماد مردم به بازار سرمایه، خرج کردن همه ۸ میلیارد دلار ارز ترجیحی طبق مجوز بودجه‌ای برای واردات کالاهای اساسی در همان چند ماه اول سال ۱۴۰۰ و... سایر جزئیات بحران اقتصادی هستند که در ابتدای دولت سیزدهم، کشور با آن روبرو بود.

در این شرایط، دولت جدید شروع به کار کرد اما برخلاف بسیاری از پیش‌بینی‌ها توانست با اقدامات کارشناسی در عرصه اقتصاد و اتخاذ رویکرد مردمی و نه عوام‌پسندانه و غیرکارشناسی، توفیقات فراوانی کسب کند. توقف چاپ پول و استقرار دولت از بانک مرکزی آن هم در شرایط وحشتناک کسری بودجه، کاهش التهاب تورم، کاهش گرانی مسکن، توزیع گسترده کالاهای اساسی، توقف رانت ارز ۴۲۰۰ تومانی و توزیع مستقیم یارانه به مردم، رفع فوری مشکلات و گره‌های مردمی با اتکا به سفرهای استانی رئیس‌جمهور و دولتمردان، از بین بردن تنش‌های سیاسی با سایر ارکان نظام، توزیع گسترده واکسن کرونا و کاستن از مرگ‌های چندصد نفری کرونا و تک‌رقمی کردن آن و پایان دادن به تعطیلات اجباری اصناف و تولیدکنندگان

دولت سیزدهم در بحرانی‌ترین شرایط اقتصادی و اجتماعی چند دهه اخیر، البته با امید به اقدامات جهادی مدیران جدید و اعتماد عمومی مردم، در تابستان سال ۱۴۰۰ شروع به کار کرد.

ثبت بالاترین تورم ۸۰ سال اخیر، کسری بودجه ۴۸۰ هزار میلیارد تومانی، میانگین رشد اقتصادی نزدیک به صفر، منفی بودن نرخ رشد تشکیل سرمایه ثابت ناخالص، ثبت بالاترین رشد پایه پولی و نقدینگی، ایجاد کمترین اشتغال خالص، رکود در مشاغل و کسب‌وکارها به علت شیوع کرونا و... از جمله بارزترین نمایه‌های اقتصادی ایران در پایان دولت دوازدهم و در مقطع تحویل به دولت سیزدهم بود که به خوبی بیانگر بحران اقتصادی است که به دولت جدید به ارث رسید.

البته اینها تمام مشکلات اقتصاد ایران نبود، بلکه خزانه کاملاً مفروض، بازارهای ملتهب و به‌هم‌ریخته کالاهای اساسی، تورم بالای انتظاری، افزایش بیبکاری، رکود تولید و رونق دلالتی، استقرار بی‌سابقه دولت قبل از بانک مرکزی، انباشت بدهی‌ها همچون اوراق فروخته شده در سال‌های قبل، سقوط بورس و لطمه اساسی به